

FM 1103
3

საქართველოს
განმანათლებლო
სამსახური

სულხან
შინაძე

სულხან
შინაძე

სულხან
შინაძე

სულხან ცინცაძე
Сулхан Цинцадзе

1482.1

გ ა ნ დ ე ბ ი ც ი

(ილია ჭავჭავაძის სომეხის მიხედვით) .
ოპერა-ლეგენდა ერთ მოქმედებად
კ ლ ა ვ ი რ ი

ОТШЕЛЬНИК

(ПО ПОЭМЕ ИЛЬИ ЧАВЧАВАДЗЕ)
ОПЕРА-ЛЕГЕНДА В ОДНО ОТДЕЛЕНИЕ
К Л А В И Р

FM 1103
3

სსრ კავშირის მუსიკალური ფონდის სპარტეველოს განყოფილება
19 თბილისი 75
Грузинское отделение Музфонда Союза ССР
19 Тбилиси 75

რედაქტორი მ. ფაღინავილი
Редактор В. ПАЛИАШВИЛИ

ლიბრეტო პ. გრუზინსკისა
რუსული თარგმანი პ. ურუშაძისა

Либретто П. ГРУЗИНСКОГО
Русский пер. П. УРУШАДЗЕ

წინასიტყვაობა

ერთმოქმედებიანი ოპერა „განდევილი“ ილია ჭავჭავაძის ერთსახელიანი პოემის მიხედვით, სულხან ცინცაძე (დაბ. 1925 წლის 23 აგვისტოს) პირველი ნაწარმოებია ამ ჟანრში. აქ ახლებურად გადაიშალა ამ კომპოზიტორის, ინსტრუმენტული მუსიკის გამორჩეული ოსტატის, დიდი ნიჭი.

ილიას ნაწარმოების ფილოსოფიურმა იდეამ — მიწიერისა და ზეციერის, ბედნიერებისა და ასკეტიზმის, სინათლისა და ბნელეთის ბრძოლის იდეამ მკაფიო გამოხატულება პოემა ოპერაში. ეს იდეა ასახულია ერთი გმირის ღრმა ფსიქოლოგიურ დრამაში — პიროვნების გაორების თემას აქ წმყვანი როლი ენიჭება.

ოპერა „განდევილი“ ფსიქოლოგიური დრამაა. მას მასობით მინიანანი ემოციურება და ექსპრესიულობა, უწყვეტი დინამიურობა და ენებათა დიდი სიმრავლე. ოპერის მუსიკა ნამდვილი სიმფონიურიობით გამოირჩევა — ის ატყდება მსმენელს ერთიანი სუნთქვით; ფსიქოლოგიური კლამატიობით, მძაფრი დრამატულიობით. ს. ცინცაძის ბოლო წლების ნაწარმოებებისათვის დამახასიათებელი პიროვნების სიმფონიურობა (მექექსე მეშვიდე მერვე კორტეტი, „24 პრელუდია“ ფორტეპიანოსათვის, „ბალეტ-ანტიკური ესკიზები“) მკაფიოდ ელინდება ამ ოპერაშიც.

„განდევილი“ აგებულია დიდი დრამატული მონათხრობის ერთმანეთთან შენაცვლების პრინციპზე, ამ მოწყობის კერძო ერთ მთლიან ნაწარმოებად ბედისწერის თემა. მას აქ უდიდესი იდეურ-აზრობრივი ფუნქცია ენიჭება დიეტომად ქცეული ის ყველის ან ახლავს განდევნის. ბედისწერის თემა ნაწარმოების ძირითადი იდეის მატარებელია — ოპერის ყველა თემებიდან მხოლოდ ის არ განიცდის ტრანსფორმაციას. ის უცვლელია და მით უფრო თვალბდითი თავისი შემზარავი უმოძრაობით. ბედისწერის სხარტი, ლაკონიური თემა კიდევ უფრო გამოხატულია ოპერაში იმიტომ, რომ მას უპირისპირდება მერვე თემა — ძველბური ქართული სიმღერა „შენ ხარ გუნდა“. ქორალური წყობის, ქართული საკლესიო საყვარლებლის მსგავსი, ის განასახიერებს სიწმინდეს და უწყობლობას.

ეს მელიოდა ყველგან თან ახლავს ბედისწერის თემას და ბაზს უსვამს განდევლის გაორებას, რომელიც ორ სიმღერის შორის მერყეობს. ოპერის ფინალში ეს ამაღლებული საზემო მელიოდა ერწყმის ბედისწერის თემას და უნდას ეპიკურ — გრანდიოზულ რეალიკებს, რითაც კომპოზიტორი განაზოგადებს ნაწარმოების ფილოსოფიურ-პრძნულ იდეას — სიცოცხლის გამარჯვებას წყვდიდზე.

ს. ცინცაძე წარმოვიდგება „განდევილიში“ ნიჭიერ თეატრალურ დრამატურგად. ოპერის მოქმედება ერთ სუნთქვაზე აგებული, კომპოზიტორი პირველი ტაქტივიდანვე სთავაზობს მსმენელს მძაფრი ენებებით აღსავსე დრამას და ლოგიკურად მიჰყავს მსმენელი მაღალი ემოციურობით გამსჭვავებულ ფინალამდე. უარყოფა ტრადიციული საორკესტრო უერტიერისა, დაკანონებული საოპერო ფორმებისა, საბალეტო სცენებისა, ნაკარნახებია ზუსტი ჩანაფიქრით და მხოლოდ უნდას, ოსტატურად გამოყენებული, ფინალში დასჭირდა კომპოზიტორს გმირის სულიერი სამყაროს გაძლიერებისა და გაღრმავებისათვის.

„განდევილიში“ გაბატონებულია არიოზულ-რეჩიტატიული სტილი. ს. ცინცაძის ოპერის ვოკალური სტილის თავისებურება განაპირობებულია ფსიქოლოგიური მუსიკალური დრამის ენობით.

მელიოდიური რეჩიტატივის გაბატონება განსაკუთრებით ელინდება მთავარი გმირის ვოკალურ პარტაში. განდევლის სახე თანდათანობით ეითარდება და ფსიქოლოგიურად დრამადება. და მხოლოდ ერთი წუთით, როდესაც განდევლმა იერძო სიცოცხლის სიხარული, დაბახულმა, დრამატულმა ეპიზოდებმა აღვიდა დაუმძეს, ფართო მღერად, წმინდა საოპერო სცენას.

„როგორ იწამოს და რა დარჩებას აქ ჩვე არ-ცნობილს სიტკბოებასა? თუ ცოდა არის ეგერ რადა ჰკავს სულსთვის აღქმულ უცდაეებასა?“

განდევლის ლირიკული არიოზო, ნაზი და მთითოვლარე, ნათელი და აღურხიანი მწკავე კონტრასტად შემიჯნება ფსიქოლოგიურ დრამაში.

ისევე როგორც ბოლო წლების საუკეთესო ნაწარმოებებში, ს. ცინცაძე „განდევილიშიც“ გვევლინება ნიჭიერ ხელეგანად, რომლის შემოქმედებაში ერთმანეთს ერწყმის მკაფიოდ ინდივიდუალური, ერთსუნული და თანამედროვეის საბჭოთა კომპოზიტორთა იმ რიცხვს ეკუთვნის, ვინც მწკავედ აღიქვამს დღევანდელი მუსიკის განვითარების რთულ და კანონზომიერ პროცესებს, „განდევილიში“ ამკარად ელინდება ცინცაძის სიხალღე პროკოფიევის, პულენკის საოპერო სტილთან...

სულხან ცინცაძის ოპერა „განდევილი“ ქართული საოპერო ხელოვნების ღირსშესანიშნავი ნაწარმოებია დღევანდელ ეტაზე.

მირა შინაძე

ПРЕДИСЛОВИЕ

Одноактная опера «Гандегили» («Отшельник») по одноименной поэме Ильи Чавчавадзе первое произведение Сулхана Цинцадзе (род. 23 августа 1925 года) в этом жанре. Здесь по новому раскрылся большой талант этого композитора, выдающегося мастера инструментальной музыки.

Философская идея произведения И. Чавчавадзе — идея борьбы земного и небесного, счастья и аскетизма, света и мрака, приведшая к победе жизни над смертью, получила в опере яркое воплощение. Идея эта преломлена через глубоко психологическую драму одного героя — тема раздвоенности личности приобретает здесь господствующее значение.

Добровольно уйдя от мирской суеты, от земных наслаждений, молодой Отшельник поселился в высоких, заснеженных горах, там:

**«Где шум людской и суета земная
Не нарушает мертвенный покой,
Где только буря стонет пролетая,
Да рев громов проносится порой».**

(Перевод И. Заболоцкого)

Отрекшись от мира, забыв о прежних соблазнах, подавив в себе все «греховное». Монах в постах и молитвах будто обрел душевный покой. Но не пришлось ему в спокойствии дожить свой век. Жизнь, с ее муками и радостями, с ее суетой и соблазнами, бурно ворвалась в его одинокую келью. Отшельник не устоял перед прелестной пастушкой, которая случайно забрела в его одинокую обитель. Глубоко страдая, Монах осознал всю никчемность своего прежнего существования. Он оказался бессильным перед безудержным, могучим натиском жизни.

Просветленный финал оперы — это катарзис, наступивший после огромной душевной борьбы героя. Очищение завоевано Отшельником ценою своей гибели.

«Отшельник» — психологическая драма. Ее характеризует внутренняя эмоциональность и экспрессия, непрерывный динамизм и большой накал страстей. Музыка оперы насыщена симфонична — она выделяется единством дыхания, яркими психологическими кульминациями, напряженным драматизмом. Характерная для произведений Цинцадзе последних лет симфоничность мышления (шестой, седьмой, восьмой квартеты, «24 preludes» для фортепиано, балет «Античные эскизы») ярко проявляется в этой опере.

«Отшельник» строится по принципу наслоения больших драматических пластов. Их скрепляет в одно целое тема судьбы. Она выполняет в опере огромную роль, как идейно-смысловую, так и формообразующую. Она приобретает значение лейт-темы, повсюду преследующего Отшельника. Тема судьбы носительница главной идеи произведения — идеи неумолимости рока. Из всех тем оперы она одна не подвергается трансформации. Она неизменна и поэтому особенно зловеща в своей застылости.

Ярко-выпуклая, бросающая тема судьбы особенно вычерчена в опере потому, что с ней резко контрастирует другая тема — старинная грузинская песня «Ты — виноградник». Хорального склада, близкая к древне-грузинским церковным песнопениям она олицетворяет чистоту и целомудрие. Эта мелодия повсюду сопутствует теме судьбы, воссоздавая двойственную натуру Отшельника, мечущегося между двумя мирами. В финале оперы эта соборно-торжественная мелодия сливается с темой судьбы и эпически-грандиозными реплика-ми хора, обобщая философски-мудрую идею оперы — победу жизни над мраком.

С. Цинцадзе предстает в «Отшельнике» талантливым театральным драматургом. Развивая действие одноактной оперы на одном накале, он с первых же тактов обрушивает на слушателя поток бурных человеческих страстей и логически подводит к эмоционально-насыщенному финалу. Отказ композитора от традиционной оркестровой увертюры, узаконенных оперных форм, балетных сцен продиктован четким замыслом. И только хор, мастерски использованный в финале, понадобился композитору для усиления и углубления душевного мира героя.

В «Отшельнике» господствует ариозно-речитативный стиль пения. Свообразие вокального стиля оперы С. Цинцадзе определяется жанром психологической музыкальной драмы. Господство мелодического речитатива в наибольшей степени проявляется в вокальной партии главного героя. Образ Отшельника дан в постепенном и непрерывном психологическом углублении. И только на мгновение, когда Отшельник познает радость жизни, напряженно-драматические эпизоды сменяются развернутой, широко-распевной чисто оперной сценой:

**«Впервые это чувство неземное
Познал Отшельник гордый и немой.
И понял он, что грех блаженней влечет,
Чем торжество души его живой».**

Лирическое ариозо Отшельника нежное и трепетное, ясное и светлое ярким контрастом вливается в психологическую драму.

Как и в лучших произведениях последних лет, С. Цинцадзе предстает в «Отшельнике» талантливым художником, сочетающим в творчестве ярко-индивидуальное, национальное с достижениями современного искусства. Он один из тех советских композиторов, который остро ощущает всю сложность и закономерность процессов, происходящих в музыке сегодня. В «Отшельнике» отчетливо проявляется близость Цинцадзе к оперному стилю Прокофьева, Пуленка...

Опера Сулхана Цинцадзе «Отшельник» яркое слово в общем развитии грузинского оперного искусства на современном этапе.

МИРА ПИЧХАДЗЕ

მოქმედი პირნი:

განდუგილი — ტენორი
მწუყემსი გოგო — სოპრანო
მკითხველი —
გუნდი —

ДЕЙСТВУЮЩИЕ ЛИЦА:

Отшельник — тенор
Пастушка — сопрано
Чтец —
Хор —

განდგვილი

ОТШЕЛЬНИК

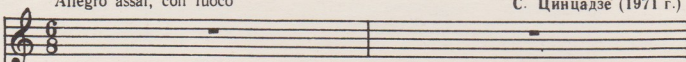

ოპერა-ლეგენდა ერთ მოქმედებად

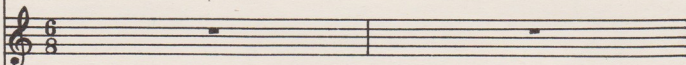
Опера-легенда в одном действии

ბ. ცინცაძე (1971 წ.)
С. Цинцадзе (1971 г.)

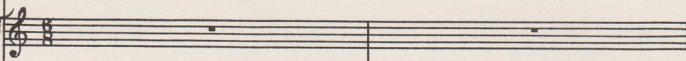
მწევესი ქალი
Пастушка

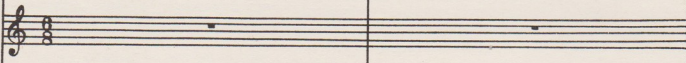
განდგვილი
Отшельник

S.

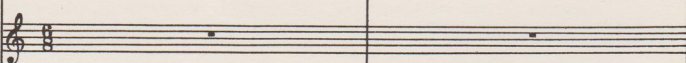

A.

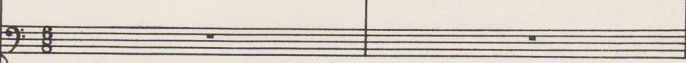

გუნდი
Хор

T.

B.

Allegro assai, con fuoco

(ფარდა)
(занавес)

f — Piano

(სენაზე ნახევრად ჩაბნელებული სენაი...)
(На сцене — келья погруженная в полумрак)

ff *sf*

8-

(ქარიშხალი... სეტყვა, ქვეა-ქუხილი, ელვა)
(Буря... Гром... Молнии)

sf

8-

(ქარიშხალი საშინელი ხმულით ახეთქებს სენაის კარებს და სარკმლის ჩარჩოებს)
(Ветер со страшной силой бьет в дверь каребс и в окна кельи)

(Ветер со страшной силой)

1

f

f

8-

8
(თმავაჩეჩილო პერი ხან სარკმლის დახურვას ლამობს, ხან კარისას, მავრამ ამაოდ)
(Растрепанный отшельник тщетно старается закрыть окно и дверь кельи)

2

(პერი აღორიკებულოა)
(отшельник взволнован)

3

4

9/8

fff

5

dim.

mf

განდ.
Отш.

f

შე - იბ - ყო მთე - ლი ქვე - ყა - ნა,
Бу - шу - ет ве - тер над зем - лей.

განდ.
Отш.

f

ცოდ - ვე - ღით ოლ - სავ -
сме - ша - лось все ВОК -

2

განდ.
Отш.

სე რუგ- ღმერ - თო, ძლი -
У - жель, гос -

განდ.
Отш.

ე - რო, ვვა - ცო - ლე.
ПОДЬ спа - сень - я нет?

6

განდ.
Отш.

შენს რი - სხვა - სა და გან - საც - დელს,
Ра - бим тво - им от столь - ких бед?

f

განდ.
Отш.

რომ გა - თე - ნე - ბა და - ვცალ - დეს,
Дай, вновь у - ви - деть нам рас - свет

განდ.
Отш.

დავვ - ცალ დეს.
солн - ца свет.

(აფორიკებელი ბერი დარბის აქეთ-იქით)
(Взбодурженный отшельник не может найти себе места)

7

განდ.
Отш.

First system of musical notation. The right hand (treble clef) features a melodic line with various accidentals (sharps, flats, naturals) and slurs. The left hand (bass clef) provides harmonic support with chords and single notes, including dynamic markings like accents (>) and slurs.

Second system of musical notation. The right hand continues with a melodic line, showing some rests. The left hand features a more active bass line with slurs and accents.

Third system of musical notation. The right hand has a melodic line with a *sf* (sforzando) dynamic marking. The left hand has a bass line with a *sf* marking and a key signature change to two sharps (F# and C#).

Fourth system of musical notation. The right hand has a melodic line with a circled number '8' above it. The left hand has a bass line with a *sf* marking and a key signature change to one sharp (F#).

Fifth system of musical notation. The right hand has a melodic line with slurs and accents. The left hand has a bass line with slurs and accents.

განდ.
Отш.

9

f

თი - თქოს ღმერ - თი
Нас - ту - пил час

განდ.
Отш.

სჯობ ქვე - ყა - ნას ცოდ - ვიოს, ღდეს
страш - но - го су - да Бог

mf

განდ.
Отш.

ქამს სა - ში - ნელ - სა ვაბ - კი -
всех нас к от - ве - ту при - зы -

განდ.
Отш.

თბგო - სა - სო!
Ba - et

f

14

განდ.
Отш.

10

marcato.

8.

8.

p

(ბერი მუხლმოდრეკილი და ზეცისკენ) ხელგაპყრობილი ლოცვლებს)
 (Отшельник коленипреклонный с возведенными к небу руками горячо молится)

ქართული
 მუსიკის

11

განდ.
 Отш.

უ - ფა - ლო, შეც
 Сми - луй - ся, над

განდ.
 Отш.

შე - გვი - ბრა ლე!
 на - ми, бо же!

12

განდ.
 Отш.

განდ.
ოთშ.

mf

უ - ფა - ლო,
За - щи - ти

mf

განდ.
ოთშ.

შეხ - ვი - ბრა -
от бед нас, Бо -

mf

13

განდ.
ოთშ.

ლე!   ნუ წარ - ლებო   შე - ბოთ
же!   Не по - гу - би мир,

p

ვახტ.
 ოთ.

შექმ - ნობ ჭვე - ყა - ნა.
 соз - дан - ный то - бой.

ვახტ.
 ოთ.

ღო - ე - რო ღმერ - თო, ღე - ღავ, ღვთი - სა -
 Гос - подь все - силь - ный, пре - свя - та - я

FM 1103
 3

ვახტ.
 ოთ.

14

ო, ღმერს ზემ ღა - ვლუ -
 мать, Над зем - ле - ю

f

mf

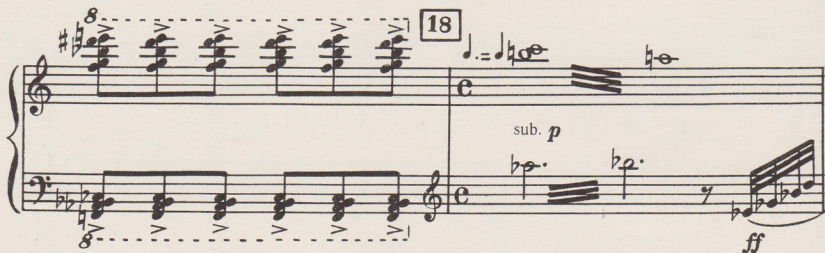

მწევემის ქალი * (შორიდან ისმის ძახილი)
 Пастушка * (Крик за сценой)

* ნოტები ფრჩხილებში ნიშნავს = დაახლოებით მოცემული ინტერვალების ფარგლებში სიმღერა-დეკლამაციას
 ноты в скобках = пение-декламация, приблизительно в рамках данных интервалов

ԹՄՄ.
 Սաստ.

3դ, 3դ, 3դ, 3դ, 3դ.
 Э ге, ге, ге геи.

p   *ff*   *p*

ԹՄՄ.
 Սաստ.

guassi una Litanía

ՅԵՆԸ.
 Օտժ.

p

Եղ 3 - օ 3 - օՅՅ 6
 Коль смертнѣй э _ то

6ամ մօ - օ - ցՅՅ. ԵՅ ամ ճրօՅՅ ամ ճա. մցՅ?
 Чтօ е _ го мог_ло за_ста_вить вый_ти

ppp

ԹՄՄ.
 Սաստ.

3դ, 3դ, 3դ, 3դ!
 Э, ге, ге, геи!

ff

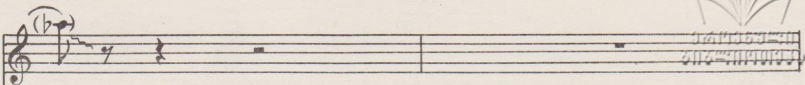
gliss.

ՅՅՅՅ - ԵՅ - ԵՅ ճրօՅՅՅ. ԵՅ.
 Из до_му те_перь

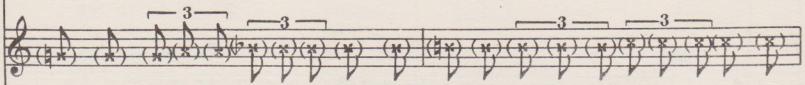

მწუ.
Паст.

განდ.
Отш.

მზე-ციც, ნა-ღი-რიც თვით ბუღე-ში ძრწის მო-რიღე - ბუ-ლი ამ რა-სხვის ღვთისას.
не сме - ет брo-сить ло - го-во сво - е пред Бo-жым гнe-вом в страхе да - же зверь.

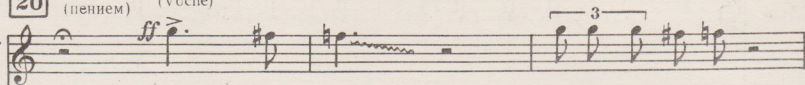
росо а росо cresc.

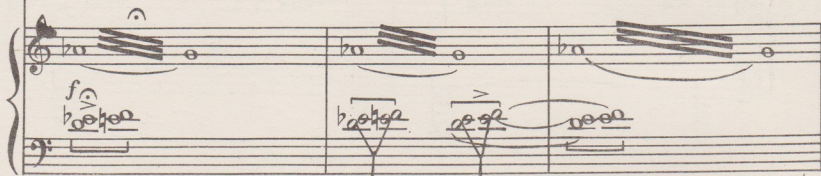
20

(სიმღერით)
(пением) (Vocals)

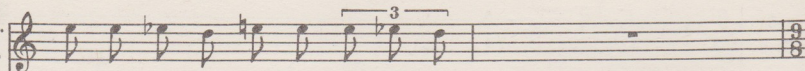
განდ.
Отш.

ვი - ნა ხარ? კა-ცი თუ მავ - ნე?
О - тве - чай! От-веть мне кто ты?

განდ.
Отш.

მოგ-ზავ-ნი-ლი ეშ-მა - კი-სა - გან?
Не от дья-во - ла ли ты при-шел?

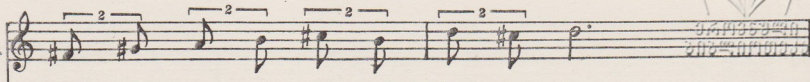

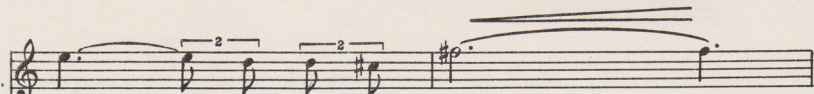
მწიკ.
პასტ.

მე დღე - გ - ცხელ სერ - ვა - ღო - ვა - სი.
მნე ოდ - ნოი ოტ სმერ - ტი ნე სპას - ტისი,

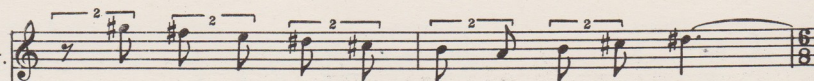
მწიკ.
პასტ.

შე - დი - ბრალე შე
დაი მნე პე - რე - ჯდატი

მწიკ.
პასტ.

და ბე და - მი ჰერ ჰერ - სი, დი - ბა - სი!
გო - ზუ ი ბუ - რი ოდ კრო - ვომ ტო - იმი!

მწყ. პასტ.

გაბლ. ოთშ. *Una Litania* *mf*

თუ ხარ ძე კა - ცის, ცოდ-ვა - ა გა - რეთ
Коль че - ло - век ты, те - бе в при-ю - те

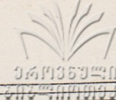
გაბლ. ოთშ.

ღაგ - ტო - ვო ამ დროს. თუ მაც - დუ - რი ხარ, ჩანს ღმერთს
грех мне от - ка - зать. Но ес - ли же ты дья - вол,

გაბლ. ოთშ.

სწა - ღი - ა მწი - რი ცოდ - ვი - ლი
знать гос - под ме - ня от - шель - ни - ка

განდ.
Отш.

დღეს გა - მო - სცა - დობ.
же - ла - ет ис - пы - тать

ff

(სიმღერით)
(пением)

23 *ff*

განდ.
Отш.

Да - мо - ვდ, ვიბც ხარ,
свер - шить - ся

mp

განდ.
Отш.

ო - ყოს ნე - და ღვთის
гос - под - ня во - ля!

3 6 9
Отш.

По - креп - че у - хва -

fp

3 6 9
Отш.

ть за э - ту щепь, и не

3 6 9
Отш.

стра - шись, то лест - ни - ца мо - я.

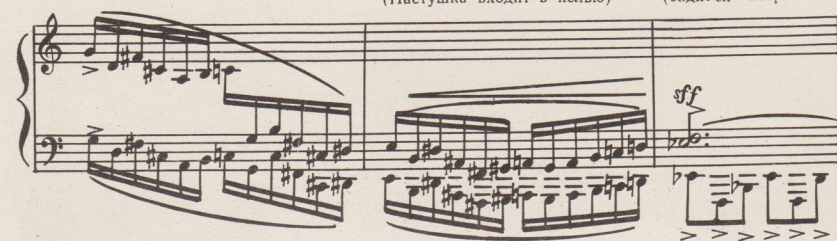
ff

(სენაჲში შემოდის მწყემსი გოგო) (მეუღღება დანაცრულ
(Пастушка входит в келью) (садится погреться

ცეცხლს ვასათობად)
к угасающему очагу)

24

Allegretto

espressivo

მწყემსი ქალი
Пастушка

mf

ბო-გორ მცო - ვა,
Я дро-жу вся,

მწე.
Паст.

ლა - მის ვავ - შეშ - ლე სი - ცი - ვი - სი - ვაბ
დაй сог - реть - ся мне. Я дро - жу вся!

განდ.
Отш.

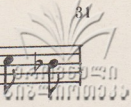
ქა - ლის ხმა!
Де - вы зов!

განდ.
Отш.

ქა - ლის ხმა!
Де - вы зов!

განდ.
Отш.

ხუ - თუ ბედ - მა. ხუ - თუ ბედ - მა ამ ქა - ლის
Во - лей бо - жьей в э - тот миг судь - ба ис - пы.

განდ.
Отш.

სა - ხით გაბ - საც - ლე - ლი მე მო - ძავ - ლი - ნა
 та - нье нис - - пос - ла - ла. О, во - лье бо - жье,

განდ.
Отш.

უ - ფლის ნე - ბით, ღ
 во - лье бо - жье,

განდ.
Отш.

უ - ფლის ნე - ბით, ღ
 во - лье бо - жье.

poco rit.

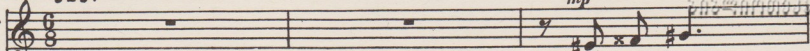

ქართული ეროვნული ბიბლიოთეკა

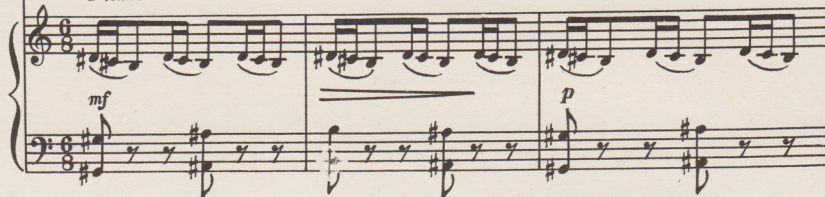
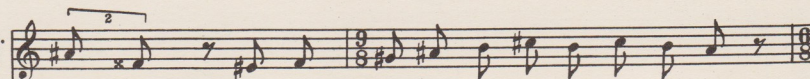
საქართველოს მემკვიდრეობის მინისტრის განკარგულებაში

25

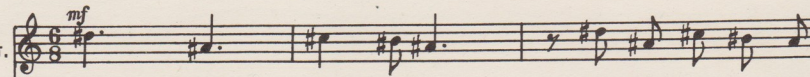
განდ.
Отш.

tr
 ვი - ბა ხარ,
 Дочь мо - я,

a tempo

განდ.
Отш.

შვი - ლო? ამ უ - დაბ - ნო - ში რამ მს - გოც - ვა - ხა?
 кто ты? Что при - ве - ло те - бя в без - люд - ный край?

მწყ.
Паст.

მწყემ - სი ქა - ლი ვარ, ამ - მთის კალ - თებ - ზე
 Мне о - тец ве - лел к скло - нам э - тих гор

მწე.
Паст.

ცხვირს ვა - ძო - ვებ - დი, მა - მის მო - ბა - დაბს.
на паст_би_ще при - гнать е - го о - вец.

მწე.
Паст.

განდ.
Отш.

mp

მე - რე ამ
В та_ку_ю

განდ.
Отш.

დრო - სა? ლა - მის წა - ირ - ღვნის მოვ - ლი ქვე - ჟა - ნა
по - ру ког - да сме - та - ет бу - ря все вок - руг?

26 *mf*

მწუ- პაეტ. აქ მთის კალ - თებ_ზე და - ლახ - მა ცხვა_რი
 По вер - ши - нам гор тра - вой по - кры - тым

მწუ- პაეტ. ა - მთ - ი - ტყუ - ა და მეც ა - მთვ - ყვვ
 в ме - чтах за - быв - шись я за ста - дом

27 *f*

მწუ- პაეტ. ფა - რა - სა ცხვრი - სს. რა
 мед - лен - но бре - ла. О - ча -

მწუ.
Паст.

რა - მა - ზი   ო - ყო სა - ლა - მის,
 რო - ვა - ნა   ა   ბი - ლა   კრა - სოი

მწუ.
Паст.

რა - რიგ   უფ - ბო - ლა   მზე   ლა - მა - ზი -
 ი   ჯა -   კატ   ვ გო - რახ   თ   მე - ნია   პლე -

28

მწუ.
Паст.

ლი,   სულ ლა - მა - ზი - წყლა   მა - მის ნა - თქვა - მი:
 ნილ,   ი   ჯა - ბი - ლა   ა   ნა - კა - ზი   ოტ - ქა:

მწყ.
Паст.

ბუ ებ - დო - ბო - ო, შვი - ლო ამ მყიბ - ვარს.
 გო - ვო - რილ ონ მნე: „ВЫ - СО - КО в го - рах,

მწყ.
Паст.

შო - ა - ბო დღე - ა, უ - ცებ გა - წყრე - ბა
 გდე სმე - ნია - ეტ ვ მიგ ბუ - რა, იას - ნიყ დენყ

მწყ.
Паст.

ღო წა - მო ხვთ - ქვეს ცო - ლბ ბო - აღ - ვარს.
 ი გდე ჯა - ტი - შყე ღრდ - ვე - შა - ეტ გრმ,

29 *ff*

მწვ. *Паст.*

ბეზ - სი - ლენ ოცვა - ბო - დი -

ბес - си - лен о - ди -

მწვ. *Паст.*

ბე - დობ უბნ - ლო -

но - кий че - ло -

30

მწვ. *Паст.*

ბე - ვეკ.

ბე - დობ

Отш. *mf*

ბე - დობ

Чу - ден был

განდ.
Отш.

ო - ყო ამ დღის სა - ლა - მთ. მზე და - მა - ვა - ლო
ვე - чер на за - ка - те дня, у - хо - дя - ще - го

აწუ.
Паст.

მე ოქ ვა - ვერ - თვია მუბ - ვარ - მა თურ - მე
А в э - то вре - мя в друг Каз - бег на - чал

განდ.
Отш.

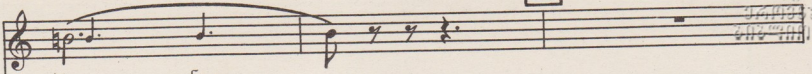
მუბ ოქ ვა - ვერ - თვია
В э - то вре - мя там,

აწუ.
Паст.

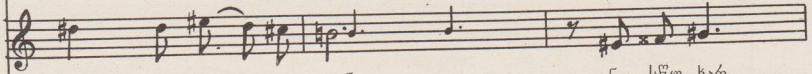
ჟ - ცეძ მუ - ო - ვრა წარ - დი მრო -
хму - рить бро - ви со - би - ра - я

განდ.
Отш.

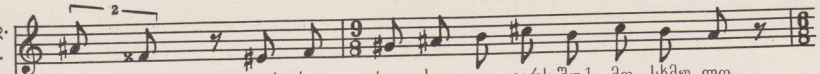
მუბ - ხვარ - მა ჟ - ცეძ მუ - ო - ვრა
Вдруг Каз - бег на - чал хму - рить - ся,

მწუ.
Паст.

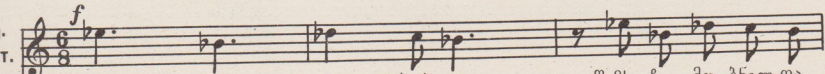
სხა - ნეთ.
ту - чи.

განდ.
Отш.

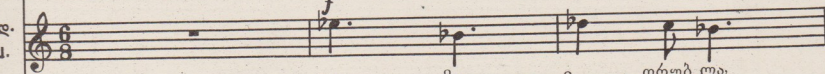
წარ - ზი მრი - სხა - ნეთ. ნუ სწუ. ხარ,
со - би - ра - я ту - чи. Ди - тя, не

განდ.
Отш.

შვი - ლო. ღვთის სხ - ნე - სხა - ვით ვარს შუქ - მო - სხმუ - ლო.
бой - ся, здесь те - бя ждет по - кой в мо - ей кель - е.

მწუ.
Паст.

ცა მო - ი - ღრუბ - ლო. წამს ხა - მო - ძნელ - ლო.
Зем - лю скры - ла мгла, под - нял - ся ве - тер.

განდ.
Отш.

ცა მო - ი - ღრუბ - ლო.
Зем - лю скры - ла мгла,

მწუ.
Паст.

მთი - ღა - მთი ჭი - რი
хлы - нул град зем - лю, скры - ла мгла

განდ.
Отш.

წაბს ნა - მთ - დხელ - ღა ცო - ღა - მთ. ჭი - რი
под - нял - ся ве - тер, хлы - нул град. Зем - лю

მწუ.
Паст.

სე - ტყვა ღა - ე - ცო ცო - ღა - ბა. ჭი - რი
под - нял - ся ве - тер хлы - нул град. Ве -

განდ.
Отш.

ო - ვარ - ღა. სე - ტყვა ტყვა - სეძბ წა -
скры ла мгла Под - нял - ся ве - тер, бу -

მწუ.
Паст.

რი! ჭი - რი!
тер! Ве - тер!

განდ.
Отш.

მთ - ე - მთ - ბა.
ря на ча - лась.

მწე. *mf*
 Паст. სე - ტყვა ტყვი - ა სეძბრ წა - მო - უ - ში - ბა.
 Свин_по - вым лив_нем *mf* с не_ба хлы_нул град.

განდ.
 Отш. მართ - ლა
 Ведь - впрямь

ff *mp*

მწე.
 Паст. ცხვა - რი გო - ში - ფრთხო. ვერ ში - ვეშ - ვე - ლა.
 О_вещ вспуг_нул он, си_лясь их соб_рать.

განდ.
 Отш. უნ - ლო - ბი ყო -
 бес - си - лен здесь

მწე.
 Паст. ბე - ლა - ში ვე - ნოც ვერ წაერ - დგო წი - ბა
 в кро_меш_ном мра_ке шла я на у_гад

განდ.
 Отш. ვი - ლო შოა!
 че - ло век!

მწუ.
Паст.

მართ - ლა უბ - ლო - დი ყო - ფი - ლა ეს მთა
и впрямь бес - си - лен че - ло - век в го - рах.

განდ.
Отш.

მართ - ლა უბ - ლო - დი
Ведь впрямь бес - си - лен

34

მწუ.
Паст.

ღვ - ლუ - ბე ცხვა -
от - цу - не вняв,

განდ.
Отш.

ყო - ფი - ლა მთა.
здесь че - ло - век.

მწუ.
Паст.

რო მუ მთა - მის უბნ - მა, სულ ხე - მო დრო - ლო -
სრუ - ბი - ლა სთა - დო - я, во всем мо - я ви -

განდ.
Отш.

ბა - ხვ მუჯ ოლ - ვის, უ - ცუდ მთ - ვა ოვ - ლო -
То све - тит - це, то гля - дишь уж хлы - нул

36 *Meno*

poco a poco dim...

37 *Andante*

ՁԵՆ. Паст.

p

Հօ-ւը՛յն նե-՛ցցո՛ւն ի՛նչո՞՞ ձե՛ց - լո-
 Я сто-я-ла там дол-го

მწი. პასტ.

შო, ფიქ-როთ სა-ბრალო თა-ვი გა-ლა-მერხი-ბა.
 სო-დნოი ლიშ მყს-ლყო გდე პუთ ის-კატყ კ სპასენყო გდე ის-კატყ?

მწი. პასტ.

ვოქვი დავრხე აქ ღა ბედს მი-ვებ-ღო, თუ ვავ-ბე-ღო ღა წა-ვი-ღა
 ი დუმა-ღა ზდეს მნე ოს-ტატყ-სყ, იღ კ დო-მუ პუთ სო მნოი ნაყ -

მწი. პასტ.

38 Agitato mf

შო - ბა ? შა - ობც ვავ-ბე-
 თი. თე - რე-სი-ღივ

p *mf*

acceler.

მწუ.
Паст.

ღე ში - ნის - კენ წახვ - ლა, ვსოქვი, რაც მო - მი - ვა, დე მო -
страх, я до - мой по - шла, се - бя судь - бе в ве - ря - я

მწუ.
Паст.

მი - ვი - დეს. თურ - მე ნუ ი - ტყვი ვზა ამ - რე - ვი -
це - ли - ком, но был не - вер - ным выб - ран - ный мной

მწუ.
Паст.

ღე მოვ - სდგო - მი - ვარ მო - ნას - ტე - რის ზღუ - დეს.
путь. При - вел ме - ня он к мо - нас - тыр - ским сте - нам.

39 *mp*

მწე.
Паст.

ჯაჰვის ზედ წა - ვა - წვდი
Рас - сказ от - ца мне

poco meno

mp

მწე.
Паст.

ღა მა - შიბ მივ-ხვდი, რომ აქ მეობ-ვა - რის
вспом - нил - ся тот час, что здесь вы - со - ко

მწე.
Паст.

მთ - ბა - სტყ. რი - ა. ო - სოც ვი - ცო - ლო
в го - рах жи - вет он. Бо - гу воз - но - ся

მწყ.
Паст.

მა - მი - ჩე - მის გან, რომ მო - ნას - ტერ - ში ვი - ლაც
 СВО - и МО - ЛИТ - ВЫ ОТ МИ - РА - ОТ - РЕ - ШИВ - ШИЙ -

მწყ.
Паст.

40 *ff*
 ბე - რი - ა. სწო - რეთ მო - ღბა - ლა
 ся на - век. Во - ис - ти - ну Бог

მწყ
Паст.

ჩემ - მა ვამ - ჩებ - მა ლა უე -
 по - жа - лел ме - ня раз ты

მწე.
Паст.

საქართველოს
მუსიკის ეროვნული
ცენტრი

ბამ - დობ ხამა და - მო - ვაწვ - დო - ხე.
უ - სლყ - შატყ სმოგ - მო - ჟო მოლყ - ბუ.

41

მწე.
Паст.

a tempo

ბბვა ხამა შენც ი - ცო, ღმერთ - მა
ი ჟუსტყ მი - ნუ - ეტ ბო - ჟნიყ

მწე.
Паст.

ვაბ - ხი - ხოს, რო - ვორც შენ მე დღეს ვა - და - მარ - ხი - ხე.
გნეფ თე - ბყ ზა თო, ჟო თყ მე - ნყ ოფ სმერ - ტი სპას.

rit.

42 a tempo

pp

p

განდ.
Отш.

mf

მე ნუ მი - მად - ლი
Те - бя спас - ти сам

განდ.
Отш.

შვი - ლო, შენს დახს - ნას, ღმერ - თი ა ყვე - ლას მშვე - ლე - ლი.
Бог ме - ня приз - вал, он хра - нит нас всех от бед

განდ.
Отш.

43 *f*

ღვთით არ გან - წი - რულს ყველ - გან წიხ უძ - ღვის მი - სი მარჯ - ვე -
над тем, кто чист ду - шо - ю про - сти - ра - я все - бла -

განდ.
Отш.

გო - კვირს, შენ - ვე სოქვი, სხვა ვინ მო - ხე - დავს
 би - де, ведь кто дру - гой в та - ку - ю ночь

განდ.
Отш.

ერთს და - ვიწ - ყე - ბულს გან - ლე - ვიოს. შევირს.
 стал бы ис - кать мо - ю о - би - тель.

poco a poco accelerando.

45 Moderato

მწვ.
Паст.

გა - ბა ჯვუ - ბა - და
 О те - бе у - жель

მწუ.
Паст.

მუბ ო - რა - ვობ ვუვბ   აბ ძდა,   აბ
ნიკ_то не вспом_нит   ни брат,   ни

მწუ.
Паст.

და,   აბ ბა - თა - სა - ვო.
друг,   ни мать род - на - я.

გაბგ.
Отш.

მუვბღ - ბებ.   და ყვე - რას ვა - შო - ვი - ვი.
Уж дав_но   сов_се_ми рас_спро_стил_ся я,

f

p.

განდ.
Отш.

აქ მო-ველ და ღმერთს
По - ки - да - я мир

შევ - წი - რე
на век для

p.

მწუ.
Паст.

მო - შორ.დი
Прос - тив - шись

განდ.
Отш.

ბო - ჳო.
бо - га.

mf

p

მწუ.
Паст.

და აქ სულ მარ - ტო - ჳო ხარ?
с ни - ми ты о - дин с тех пор?

აწუ.
Паст.

rit. **47** Andante molto (guassi adagio)

mp espressivo *pp*

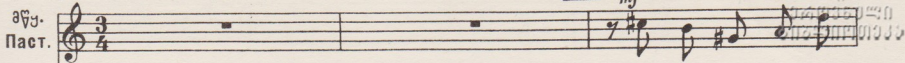
აწუ.
Паст.

p

ღმერ - თო,   ნუ მი - წყებ,
 Бо - же,   не взы - ши,

აწუ.
Паст.

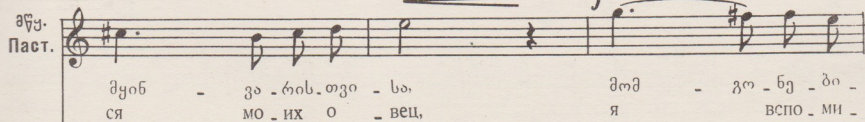
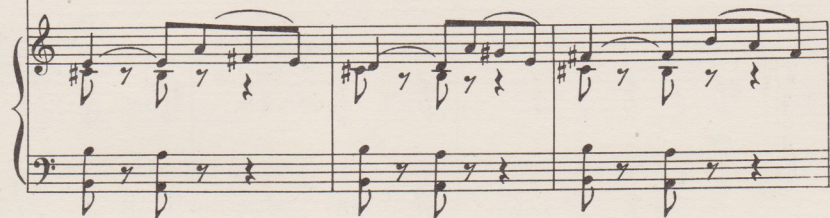
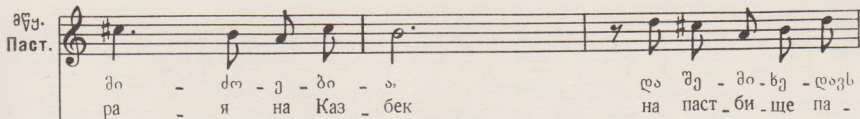
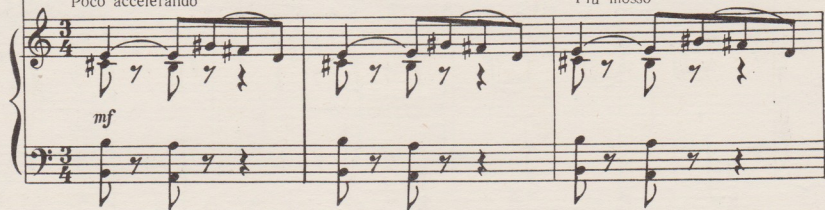
ნურც შენ გამ - კი - ცხავ   მე - ცის თქმის - თვი - სი.
 И ты то же прос - ти свя - той о - тец!

ბო-ღა აქ ცხვა-ბო
Но сколь_ко раз взи _

Poco accelerando

Piú mosso

მწუ.
Паст.

ო მამის ნათქვამი,
 на - ла рас - сказ от - ца.

მწუ.
Паст.

mp
 ოქ ყიბუღებში კა - ცი ცხოვრობს,
 что там жи - вет мо - нах. чья жизнь те - чет

mp

მწუ.
Паст.

სულს თვის ხორცი ვა - უწობს ო.
 чья жизнь те - чет в мо - ли - твах и пос - тах.

49

მწე.
Паст.

უ - წუ - თი სოფ - ლოდ მარ - ტო - კა სდღებ - სო,
Ди - ви - лась я, как мо - жет че - ло - век

მწე.
Паст.

გამ - კვირ - ვი - დი - ა მე ეს ამ - და - ვი.
в ке - лье жить и мир - ску - ю жизнь от - вер - гать rit.

a tempo

50

mp Allegro

მწე.
Паст.

მით - კვამ, იქ ყოფ - ნა რას არ - გეძს სულ - სა
так вот за - чем - же ты так стра - да - ешь.

მწიკ.
Паст.

გო - ბა სწყოხს ღმერთს რომა ჯო - ცო შვი - ბა - რიხ ჭე - ჯო -
У - жель на не - бе - сах гос - подь не рад то - му

mf

მწიკ.
Паст.

poco rit,

ბას ღვთისა ჯი და - ბა - ღა - ბულ - ბა.
что лю - ди сча - стли - во жи - вут?

mf

მწიკ.
Паст.

mf

ჯგოქ - რომ - დო : ბე - ტა მამ რის - თვის მორ - თო
За - чем тог - да он ук - ра - сил так мир

mf

მწკ.
Паст.

66
გაბრიელის
მელოდია

ა - სე ლა - მა - ზად ვუ - თი - სო - ვა - ლო?
 ნე - სკა - ჯან - ნოი ი დივ - ნოი კრ - სო - თოი!
 роса гит.

მწკ.
Паст.

გა - ბა მის - თვის რომ ა - ლა - მა - აბ - მა
 ნე ჯა თემ - ჯე ჭობ სმერ - თნოი ჩე - ლო - ვეკ ვ რას

მწკ.
Паст.

შე - ა - ხვე - ნის და ა - ი - ლის ხე - ლო.
 ცვე - თე ლეტ ოტ ჯიჴ - ნი ოტ - რეკ - სე.
 rit. 3 3 3

Andante

51

მწუ.
Паст.

Piú mosso *mp*

ყვე - ლა - ფერს უნ - და გა - მო - ვე - თხოვო.
В край без - люд - ный уй - ти от благ мир - ских

მწუ.
Паст.

mp

ჩემს ტოლსდა სწორსა - ლხინ - სა სი - ხა - რულს.
и в мо - лит - вах там жизнь сво - ю вла - чить.

მწუ.
Паст.

ff

ღმერ - თო, ნუ მი - წყენ მა - გას ვერ ვი - ზამ
Нет соз - да - тель мой, нет не в си - лах я

расо rit.

f *mp*

მწვ.
Паст.

ღო ბა - ბა - ბა - ბა ბა ბა - ბა - ბა ბა ბა ბა.
в скле - пе у - ме - реть сво - бо - ду лю - бя.

The first system of music features a vocal line on a single staff and a piano accompaniment on two staves. The vocal line begins with a treble clef, a common time signature, and a key signature of one sharp (F#). It contains a triplet of eighth notes and a quarter note. The piano accompaniment starts with a forte (f) dynamic and includes a triplet of eighth notes in the right hand and a quarter note in the left hand. The system concludes with a 3/4 time signature change.

Andante molto

The second system continues the piano accompaniment. It features a treble clef, a common time signature, and a key signature of one flat (Bb). The music includes a triplet of eighth notes and a dynamic marking of fortissimo (ff). The system ends with a common time signature change.

The third system continues the piano accompaniment. It features a treble clef, a common time signature, and a key signature of one flat (Bb). The music includes a triplet of eighth notes and a dynamic marking of fortissimo (ff). The system ends with a common time signature change.

The fourth system continues the piano accompaniment. It features a treble clef, a 3/4 time signature, and a key signature of one flat (Bb). The music includes a triplet of eighth notes and a dynamic marking of fortissimo (ff). The system ends with a 3/4 time signature change.

(ლოცულობს)
(молится)

The fifth system continues the piano accompaniment. It features a treble clef, a common time signature, and a key signature of one flat (Bb). The music includes a dynamic marking of mezzo-forte (mf). The system ends with a common time signature change.

52 (ფალსეტო) (ფალსეტომ)

განღ.
Отш.

ppp

ა!
А!

ა!
А!

ა!
А!

ppp

მწკ.
Паст.

mf 3

ლმერთო. ნუ მი-წყენ. ნურც შენ ვამ-კი-ცხვ. *3*

Ты про-сти гос-подь, но я всеж ска-жу

ა!
А!

მწკ.
Паст.

მე უ-მე-ცარ-სა მე-ღის თქმისთვის. სა.

и ты про-сти мне, бо-жий че-ло-век.

განღ.
Отш.

ა!
А!

მწე.
Паст.

ან შენ რო-გორ სძლებ უ - წუ-თი - სოფ-ლოდ,
но как ты жи - вешь без мир.ских у - тех,

განდ.
Отш.

ა!
А!

მწე.
Паст.

53

მე - რე ი - ცი რა - რიგ ტკბი-ლი - ა, აქ სი - კვდი-ლი - ა,
Ни ра - зу не вку - сив их сла - дость, здесь по - всю ду смерть,

განდ.
Отш.

აქ ჯი - ლბი - ბი - ა, ნუ - თუ თვის ტო-პი
там ли - ку - ет жизнь. Не уж - то дру-га

მწი.
Паст.

ტო - ლი და სწორი ყვე - ლა გუ - ლი - დაბ ო - მო - გი - ლი - ო
 БЛИЗ_КИХ и се_МЬЮ в сво_ей ты кель_е на_всег_да за_был?

განდ.
Отш.

54 *pp*
 ა!
 А!

ppp

განდ.
Отш.

ა!
 А!

(დიდი ზარები სცენის გარედან)
 (Большие колокола за сценой)
 Più mosso

(Una litania)

მწუ.
Паст.

აქ სი-კვდილი - ა, იქ კი სი-ცო-ცხლე!
Здесь смерть по - всю - ду, там ли - ку - ет жизнь!

განდ.
Отш.

ა!
A!
a tempo

(Una litania)

მწუ.
Паст.

აქ ჭირი. ა და იქ კი ლხინი. ა!
здесь лишь стра,да,нья,а там ве - се - лье!

განდ.
Отш.

Piú mosso

(Voche)

მწუ.
Паст.

ყვე - ლა გუ-ლი-დაბ ა - მო - გი - ლი - ა!
по - за - был ты всех здесь в ке - лье э - той.

p cantabile

a tempo

55

განდ.
ოთხ.

mf 3 3

მღე-შორღი ყველას. რა გი-თხრა შეი-ლო? ყვე - ლა-ზე
У - дел мой ты - жел ска - жу я толь-ко: мне ду - ша мо.

განდ.
ოთხ.

3 3 3

უფ - რო სუ - ლი - ა ტკბი - ლი, ი - გი ტყუა ა - რის წუ - თი -
я все - го до - ро - же, жизнь сре - ди лю - дей пол - на

განდ.
ოთხ.

3 3 3

სოფ - ლი - სა. და ვა ყო - ვი - ლი ა - რის
соб - лаз - нов. и там тер - ня - ми путь к спо -

გაბლ.
Отш.

ბი - სი ბოტ - ჯი - ლო
сень - ю по - лон

(ზარეზი)
(Колокола)

მწვ.
Паст.

მაშ, ვინც ქვეყნად ვართ, ყვე - ლა ვინ - ვუნდებით?
Не уж - то жизнь мир - ска - я э - то грех?

მწვ.
Паст.

ბი - ლარ და - ვინს. ბოთ ვი - რადებით სულსა?
Боль - шо - е рас - ка - я - нье - ждет нас всех?

განდ.
Отш.

mf

სსნა ვვეღგან ა - რის.
Мо - гут все спас - тись,

p

განდ.
Отш.

f

ხო - ლო გზა სსნი სსა ე - სე . თი შემხვდა მე უ - ბე - ღურსა
НО у - бо - гий я, и спа . се - нье сво - е здесь лишь об - рел.

f

57

განდ.
Отш.

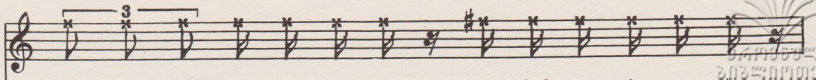
Una litanie *f*

უ - ბე - ღურსა. ევ ხომ
Я у - бо - гий, ВОТ я

Allegro

f *ff*

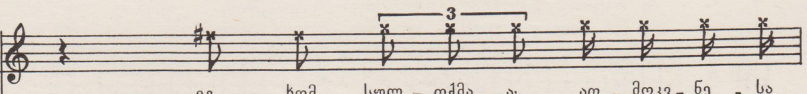
განდ.
Отш.

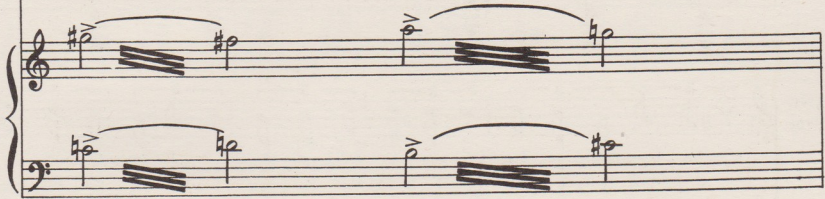
სი - ტყვა - ო გუ - ლის ტყე - ნის   ღო სამ - ღუ - რა - ვი - სა.
наз - вал се - бя у - бо - гим,   у - кор мне слы - шит - ся

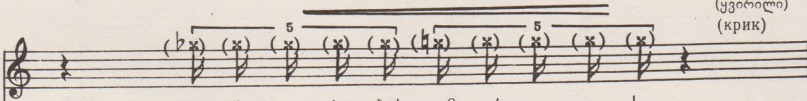
განდ.
Отш.

ვე ხომ სულ - თქმა - ი   ილ - მოკვ - ნე - სა
в сло - вах столь тяж - ких   и пе - чаль - ных

განდ.
Отш.

ბედ - ნი - ე - რე - ბის ღამ - კარ - ვა - ვი - სა.
то - му, кто сво - е сча - стье по - те - рял.

განდ.
Отш.

fff *gliss.*

ff 3 3 6 6

58

განდ.
Отш.

mf 3 3 3 3 3

მე რაც დავ - კარ - გე, ნუ - თუ არ მყოფ - ნის, რომ მე დავ - ძლი - რ
Вы ше всех у - трат, то что я пре - зрев э - тот греш - ный мир

p

განდ.
Отш.

სა - წუთრო - ე - ბა. გავ - დავ მის - გაბ და აქ მო - ჰო - პო - ჰე
пол - ный су - е - ты. и в свя - тых го - рах на ве - ки об - рел

განდ.
Отш.

სუ - ლის მშვიდლო - ბა და მყუდრო - ე - ბა. ღმერ -
ду - шев - ный по - кой бо - жью бла - го - дать. Бо -

ff

განდ.
Отш.

თო ნუ - თუ არ კმა -
же Не ка - рай ме -

განდ.
Отш.

რა!
ня!
росо а росо rit.

(დაქანულ ქალს ცეცხლის პირის მისძინება)
(Утомленная пастушка засыпает у огня)
Andante

59

fff

f

mf

poco a poco rit.

meno mosso

60

pp

გაბრ.
Отш.

mf

ღმერ-თო, შენ შე - მო - წყა - ლე!
По - ша - ди ме - ня Бо - же!

pp

განდ.
Отш.

75
საქართველოს
მუსიკის ეროვნული
სამსახური

ღა - მი - ბრუ - ნე სუ - ლის მშვი - ღო - და
сно - ва мне да - руй по - кой бы - лой

The first system of the musical score features a vocal line in the upper staff and a piano accompaniment in the lower staves. The vocal line begins with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The piano accompaniment starts with a bass clef and a dynamic marking of *p*. The piano part includes a long, sweeping melodic line in the right hand and a more rhythmic accompaniment in the left hand.

61

განდ.
Отш.

ღა მყუდ - რო - ე - და
и у - те - шень - е.

Agitato

rosso rit.

The second system continues the musical score. The vocal line is in the upper staff, and the piano accompaniment is in the lower staves. The piano part features a dynamic marking of *pp* and a section marked *sub. ff*. The tempo and mood are indicated by the markings *Agitato* and *rosso rit.*. The piano accompaniment includes complex chordal textures and melodic fragments.

The third system of the musical score shows the piano accompaniment in the lower staves. It features a series of chords and melodic lines, with a key signature change to two flats (B-flat and E-flat) and a time signature change to 3/4.

The fourth system of the musical score shows the piano accompaniment in the lower staves. It continues the chordal and melodic development, with a key signature of two flats and a time signature of 3/4. The system concludes with a dynamic marking of *pp.*

(გერი უფალთვალებს მიძინებულ გოგოს)
(Отшельник любится спящей девушкой)

62

p poco a poco rit. 3

Andante molto cantabile

pp

mf

63

განდ.
Отш.

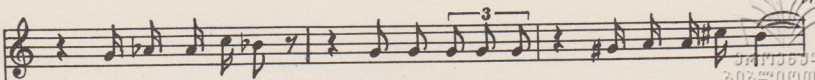
pp

ზმა - ნე - ბა - ო თუ
мне ви - деть - ся иль

მარ - თლა ცხა - ღი - ო
гре - жу на - я - ву.

pp

განდ.
Отш.

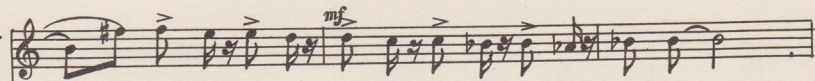
გა - ცოცხლებუ - ლი
ведь э - то бс - жья

ძვე - ლი ხა - ტი - ა
ма - терь во пл - ти

აქ რომ ხა - ტი . ა
я - ви - лась ко - мне

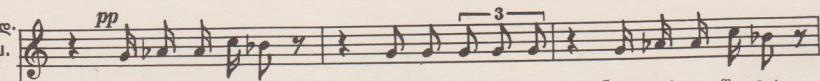
განდ.
Отш.

ღმერთო, და - მი - სხე - ნი ვწი - რი. ში - შით ვსტი - რი.
Бо - же, ты не дай мне грех свер - шить, те - бя мо - лю.

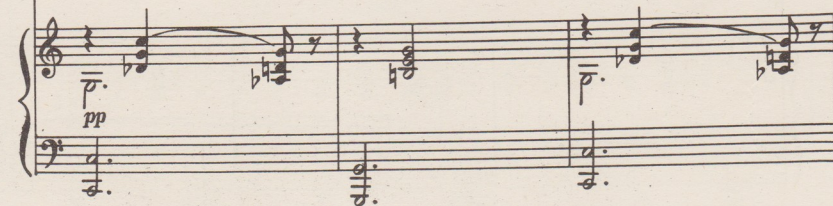
განდ.
Отш.

ვი - ცი, გა - მოც - და
За что ты дал мне

ჩე - მი გწა - ლი - ა,
ис - пы - та - нье - е,

ხუ - ლარ ა - წა - მეგ
ког - да же ко - нец

განდ.
Отш.

ჩემს სულს დარღიანს. ახ - ლა მა - იხც ნუ მი - მა - ტო - ვებ,
 მო - იმ სტრა - და - ნიამ. ვ ჩას ე - თო ტა - ჯე - ლყ თყ ბუდყ რყ - დომ.

როცა а როცა cresc.

განდ.
Отш.

ცოდვილს მაყ - მა - რე სი - მარ - ტო - ვე ამ ქალს შუე - ქი
 ვოზ - ვრა - ტი პო - კოყ ვ მო - იო ო - ბი - ტელყ. ბო - ჯე დაყ მნე

f

განდ.
Отш.

ოდ - გას ში - სა, შუე - მი - ბრა - ლე მო - ნა ღვთი - სა.
 იზ - ბავ - ლე - ნყე, დაყ პო - კოყ ოტ ვსყხ მუ - ჯე - ნიყ

mf

3

64 Più mosso

$\frac{9}{8}$ ($\frac{3}{4}$) *p* 2 2 2

հա՛ր թը - թըժժ - ՅՅո - ւո
He ot - ves - ti mne

$\frac{9}{8}$ ($\frac{3}{4}$) 3 3 3

pp 3 3 3

տՅո - ւո ամ ևա - եյև.
vzo - ra ot ne - e.

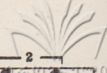
f 3 3 3 3

p 2 2 2 2 2

յև ևա - եյ մո - Յյժժժժ օղի թը - օ - ՅՅ -
Я о - ча - ро - ван де - ви - чьей кра -

pp

განდ. *f*
 Отш. *f*

ბა.
 сой. *f*

ღღ-ხანს ღვს-ცქე-რი.
 и чу-диль-ся мне

f *pp*

3 3 3 3

განდ.
 Отш.

ბე - ტა რა სხი - ვი გუღს ჩა - მე - ფი - ბა
 буд - то лик э - тот мне в ду - шу слов - но

2 2 2 2

როსო ა როსო cresc.

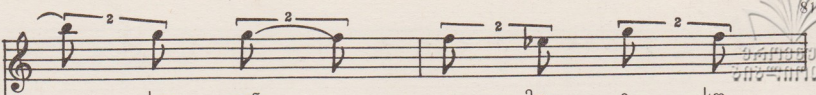
განდ. **65**
 Отш. *ff*

ბე - ლი და თბი - ლი. *ff*
 солн - ца луч про - ник Я -

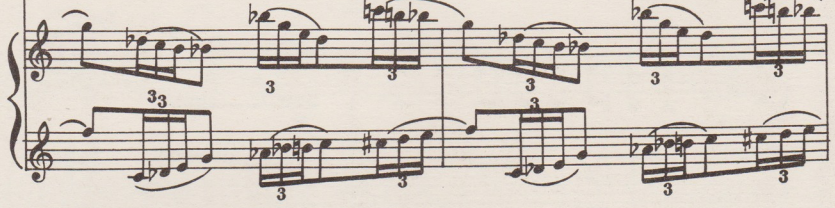
f

3 3 3

განდ.
Отш.

სო - ღებ.   ო - შო,   ე - სო -
весь сча - стьем.   Я   весь сча - стьем

განდ.
Отш.

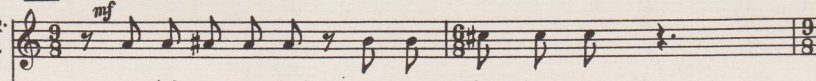

ღებ   ტკბი - ლი.
ო -   за - рен,

66

განდ.
Отш.

ა - ქამ - დი - საც სომ   გუ - ლი   ში - ძგერ - და,
не от - вес - ти мне   взо - ра   от не - е,

განდ.
Отш.

მგ-რამ სულ სხვა-ო ეს გუ - ლის ძვე - რა,
 o - ча - ро - ван я ле - ви - чьей кра - сой.

p *cresc.* *f*

განდ.
Отш.

ო-გორ ვი-წა-მო და რა და-ვარ-ქვა, ამ-ჯერ არ ცნობილ
 Я ох - ва - чен весь сча - стьем не - зем - ным, как буд. то - бы при

p

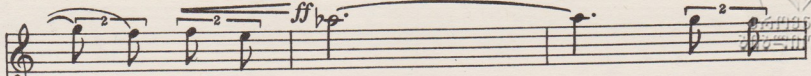
67

განდ.
Отш.

სი - ცკობ - ე - ბო - სი.
 жиз - ни дай по - знать

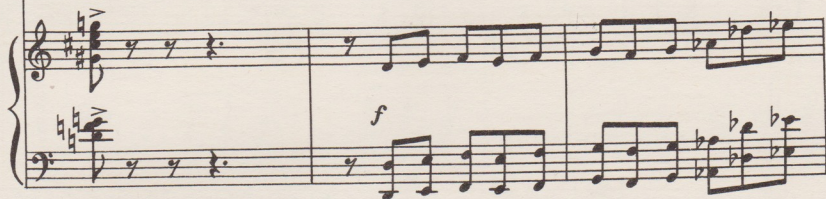
f

განდ.
Отш.

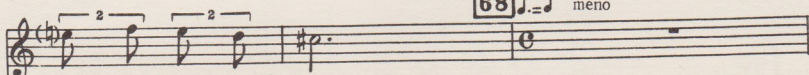
რო - გორ კგავს
мне гос - подь

სუ - ლის
бог бес .

68 $\text{♩} = \text{♩}$ meno

განდ.
Отш.

შვ - და - ვვ - და - სო
смер - тья бла - го - дать

(გერი ვარს უჯლის
(Отшельник кружит

მიძინებულ გოგოს)
над спящей девушкой)

mf *p* *pp*

(ვანღევილი იხრება, რომ აუცილს)

(Он с неудержимой страстью хочет поцеловать ее)

69

ppp poco a poco cresc.

გუნდის პარტია, ჩაწერილი მაგნიტოფონზე, ელერს
Все хоровые места, записаны на магнитофон,

S.
A.
გუნდი
Хор

დარბაზში დინამიკების საშუალებით.
и в зрительном зале, звучат через динамики.

p *gliss.*

T.
B.

p *gliss.*

fff

განდ. ოთხ.

(უვირილო) (კრიკ)

S. A.

გუნდ. Хор

T. B.

წაწ - ყმდი თუ ა - რა? დაგ - ძლი - ე! წაწ - ყმდი? დაგ - ძლი - ე?
 Ты мой от - ны - не! грех свер - шен! Ты мой! Грех свер - шен.

განდ. ოთხ.

(უვირილო) (კრიკ)

S. A.

გუნდ. Хор

T. B.

ა - რა! ა - რა და ა - რა!
 О, нет! О, нет! Не прав - да!

S. A.

გუნდ. Хор

T. B.

p gliss.

70

განდ.
Отш.

ff ($\text{#}\hat{>}$) ($\text{#}\hat{>}$)

ო - რა!
O, нет!

გუნდი
Хор

S.
A.

ff

წა - წყმდი თუ 3 რა?
Ты - мой от - ны - не! 3

ღა - ძლი - ე!
грех свер - шен! 3

T.
B.

ff

3 3

70

ff

gliss.

ff

განდ.
Отш.

ო - რა!
O, нет!

ო - რა!
O, нет!

გუნდი
Хор

S.
A.

წა - ყმდი!
Ты мой!

ღა - ძლი - ე!
Грех свер - шен! 3

T.
B.

3

ff

ff

ვანღ.
Отш.

ო . ნა რა დ ა - რა!
О, нет, не прав да!

S. A.
ვანღ.
Хор

p *gliss.* *ff*
ბა, ბა, ბა, ბა, ბა, ბა, ბა, ბა, ბა, ბა, ბა, ბა, ბა.

T. B.

p *gliss.* *ff*
Ха, ха, ха, ха, ха, ха, ха, ха, ха, ха, ха, ха, ха.

ff

71

f

ვანღ.
Отш.

ff
Чей

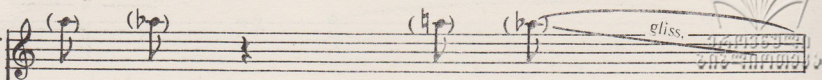

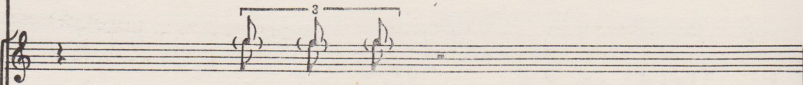

Յ. Ե. Ռ.
Օ. Մ. Ս.

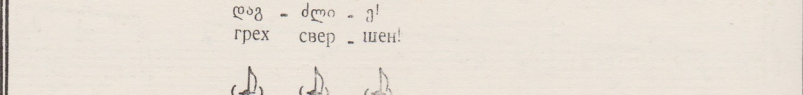

Օ - ՆԵՏ!
Օ, նեՏ!

Ս.
Ա.

Յ. Ե. Ռ.
Ս. Ք.

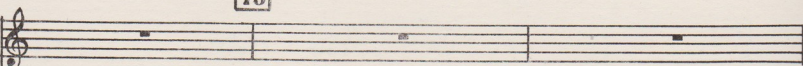

Թ.
Յ.

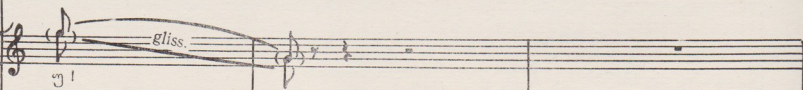

73

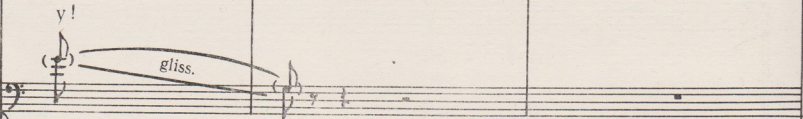
Յ. Ե. Ռ.
Օ. Մ. Ս.

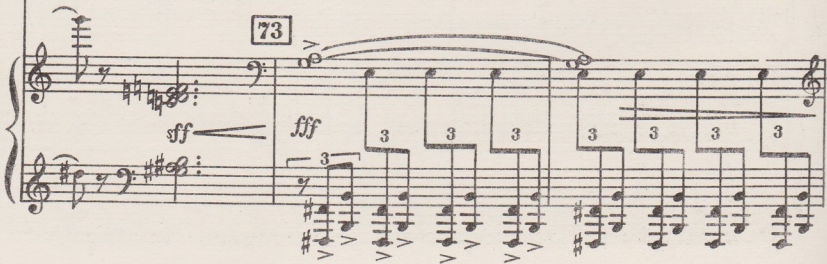
Ս.
Ա.

Յ. Ե. Ռ.
Ս. Ք.

Թ.
Յ.

(ხატის წინ დაჩქარო ლოცვობს)
 (отшельник молится)

განდ.
 Отш.

ე - შა -
 ო, სპა -

განდ.
 Отш.

ლო. შებ შე - ში -
 სი თელ, პო - შა -

განდ.
 Отш.

წუა ლე!
 დი მე ნია

(ხატი ცოცხლდება)
 (Икона оживает)

74

გუნდი
Хор(ბანები) (სიმღერით)
(басы) (пеннем)*ff*

ეს რა სურ - ვი - ლი
Ты ос - ме - лил - ся

გუნდი

Хор

გულს ვა - ი - ტა - რე, ცოდ - ვი - ლო!
про - сить про - щень - я грех свер - шен!

განდ.
Отш.ლმერ
Боთო!
же!ლმერ
Боთო!
же!S.
A.გუნდი
ХорT.
B.

f gliss.
ა!
A!
uniss. *f* gliss.

განდ.
Отш.

მი - შვე - ლე!
Ты прос - ти!

ხა, ხა, ხა, ხა, ხა, ხა, ხა, ხა, ხა, ხა, ხა, ხა, ხა.
ха, ха, ха, ха, ха, ха, ха, ха, ха, ха, ха, ха, ха.

(შეშინებული ბერი წამოვარდება და ხატის წინაშე დგებობდა)
(испуганный отшельник подбегает ко второй иконе)

75

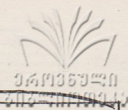
განდ.
Отш.

ღე - დღე, ღვთისა ო,
Ты про - сти ме - ня.

შებ მიშ. ვე -
пре - свя - та - я!

76

განდ.
Отш.ლე!
МАТЬ!(ბატის სახე თანდათანობით წათდება და ცოცხლდება)
(Икона оживает)განდ.
Отш.განდ.
Отш.(ყვირილი)
(Крик)**ff** (ბე) (ბე)(მეცო სოპრანო: გუნდიდან)
(меццо-сопрано: из хора)ა - რა!
О! нет!საბო
ИКОНАეს რა სურ - ვი - ლი
Что за же - ла - нье

საქართველოს
მუსიკის ეროვნული
სამსახური

განდ. ოთხ.

ბატიკონა

ს. ა. გუნდო

ს. ა. ხორ

ტ. ბ.

ა - რა და ა - რა!
 О, нет не прав да!

გულს გა - ი ტა - რე. ცოდ - ვი - ლი!
 Про - сить про - шень - е, грех свер - шив!

f *gliss.*

f *gliss.*

ს. ა. გუნდო

ს. ა. ხორ

ტ. ბ.

ბა, ბა, ბა, ბა, ბა, ბა, ბა, ბა, ბა, ბა, ბა, ბა.
 ხა, ხა, ხა, ხა, ხა, ხა, ხა, ხა, ხა, ხა, ხა, ხა.

77 (ვანდელილი თხვანუწილი დარბის)
(Отшельник в безумии мечется по келье)

78

79

საქართველოს
მუსიკის ინსტიტუტი

Musical score for measures 79-80, piano part. The score is written for a grand piano with treble and bass clefs. It features a series of chords in the right hand and a more active bass line in the left hand. Measure 79 contains a sequence of chords, and measure 80 begins with a sixteenth-note scale in the right hand and a sixteenth-note bass line in the left hand.

Musical score for measures 81-82, piano part. Measure 81 features a sixteenth-note scale in the right hand and a sixteenth-note bass line in the left hand. Measure 82 continues with a sixteenth-note scale in the right hand and a sixteenth-note bass line in the left hand. A dynamic marking of *ff* is present in measure 82.

Musical score for measures 83-84, piano part. Measure 83 features a sixteenth-note scale in the right hand and a sixteenth-note bass line in the left hand. Measure 84 continues with a sixteenth-note scale in the right hand and a sixteenth-note bass line in the left hand. A dynamic marking of *ff* is present in measure 84.

ს. ა.
პუნტი
Хор
П. П.

80 *ff*

და - უ - ფიქრ - ღო,
На - до пом - нить,
ff

80

მღვთის ზარები სვესი
(церковные колокола)

Musical score for measures 80-84, vocal and piano parts. The score is written for a vocal soloist (S. A.) and a piano accompaniment (P. P.). The vocal part is in a 3/4 time signature and features a melodic line with lyrics in Georgian and Russian. The piano part is in a 3/4 time signature and features a series of chords in the right hand and a more active bass line in the left hand. Measure 80 contains a sequence of chords, and measure 81 begins with a sixteenth-note scale in the right hand and a sixteenth-note bass line in the left hand. Measure 82 continues with a sixteenth-note scale in the right hand and a sixteenth-note bass line in the left hand. Measure 83 features a sixteenth-note scale in the right hand and a sixteenth-note bass line in the left hand. Measure 84 continues with a sixteenth-note scale in the right hand and a sixteenth-note bass line in the left hand. A dynamic marking of *ff* is present in measure 84.

განდ. ოთხ.

ff > > *b p.*

ეს რა ხმა - ა!
 Что за зов!

ს. ა.
 ბუნდოვანი
 Хор

და - სი ცოდვობ, ეს დოდ-ვა - ა შე - ნი სუ - ლის
 და - от - вер - гнут. Ты в е - е Кра - се пре - кра - сной

ტ. ბ.

განდ. ოთხ.

81

ს. ა.
 ბუნდოვანი
 Хор

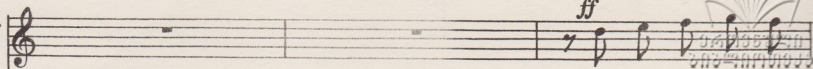
რა - მე - დუ - ლი სუ - ლის დოდ - ვა სი - ლა - მა - ზებს
 Рай - же - лан - ный ი - ბრე - та - ешь Кра - со - ту сам

ტ. ბ.

81

განდ.
Отш.

მღ-ბათ მე - ჩვე - ნე -
ВНОВЬ СЛЫ - ШИТ - СЯ - МНЕ

S.
A.
გუნდ.
Хор

T.
B.

განდ.
Отш.

და!
зов!

S.
A.
გუნდ.
Хор

T.
B.

გუნდი
Хор

S. A.
T. B.

მარ - ტოდ მარ - ტოდ. ნუ - თუ და - ლა ო - ლარ ვიხ - ვიხ
 HH - HE Э - ТОЙ, HA - ДО ПОМ - НИТЬ, ЧТО ЖИЗНЬ ЛЮ - ДЯМ

83

გუნდი
Хор

S. A.
T. B.

ო - ლარ ვათ - დობს სოუ - ვა - რუ - ლის. გო - ე - ჰე - ცო.
 ბოგ და - რუ - ეტ ლიშქ ო - დინ რაზ ი პრო - ჯივ ე -

გუნდი
Хор

S. A.
T. B.

სა - ნამ რრო - ა. წო - მე - ბუ - ლო სუ - ლის ჰოდ - ვას
 ე ბეზ სჩა - სტყა ბუ - დეშქ თყ ვეგ - და ოტ - ვერ - გნუტ!

84

S. A.
გუნდი
Хор

T. B.

ა!
A!

fff

sub pp

(ნათლება გამჭვირვალე ფარდა, რომლის უკანაც ჩანან ბერისავენ ხელებამოწვილი
(Постепенно освещается прозрачный занавес, за которым движутся

განდ.
Отш.

f

ა - მას რას ეხე - დაე?
Бо - же, что э - то ?

ჩრდილები. მათი მოძრაობა ოდნავ ეროტიკულია)
тени , напоминающие пастушку)

განდ.
Отш.

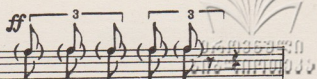
85

მთხ - ვე - ნე - ბა - ა თუ შართლა ცხა - დი - ა?
не уж - то э - то на - я - ву ви - жу я?

sub. ff

S. A. გუნდი
Хор
T. B.

Una litania

ff უ წუ-თი - სოდ-ლოდ!
без мир.ских у - тех!

ნე - ტავ რო-გორ სძლეებ.
Как здесь жи_вешь ты.

(განდევილი შენუსტულით ხან ერთ და ხან მეორე ჩრდილებისაკენ იწევს)
(Растерянный отшельник тянется к девушкам)

S. A. გუნდი
Хор
T. B.

ff სი - ცო-ცხლე რა რიგ ტკბი-ლი.ა!
Не зна_я как слад_ки о - ни

sub. *ff*

(უვირილი)
(Крик)

86

ო - რა!
О, нет!

ო - რა!
О, нет!

sub. *ff*

sub. *ff*

sub. *ff*

87 Litanía

განდ. ოთხ.

ს. ა.

გუნდი
Хор

Т. В.

ff

ა - რა!
O, нет!

აქ სიკვ - დი - ლი - ა!
По - всю - ду смерть здесь!

ff

87

განდ. ოთხ.

ს. ა.

გუნდი
Хор

Т. В.

pp

ა - რა!
O, нет!

აქ სიკვ - დი - ლი - ა!
По всю - ду смерть здесь!

აქ სიკვ - დი - ლი - ა და აქ ვი
По - всю - ду смерть здесь, а там ли -

The first system of the musical score consists of two staves. The upper staff is in treble clef and contains a melodic line with eighth and sixteenth notes, including some grace notes. The lower staff is in bass clef and contains a bass line with chords and eighth notes. There are several dynamic markings, including accents and slurs, throughout the system.

The second system of the musical score consists of two staves. The upper staff continues the melodic line from the first system. The lower staff continues the bass line with chords and eighth notes. The notation includes various rhythmic values and dynamic markings.

The third system of the musical score consists of two staves. The upper staff continues the melodic line. The lower staff continues the bass line with chords and eighth notes. The notation includes various rhythmic values and dynamic markings.

The fourth system of the musical score consists of two staves. The upper staff begins with a measure marked with a circled number '89'. It features a complex rhythmic pattern with many beamed notes. The lower staff continues the bass line with chords and eighth notes. The notation includes various rhythmic values and dynamic markings.

The fifth system of the musical score consists of two staves. The upper staff features a complex rhythmic pattern with many beamed notes. The lower staff continues the bass line with chords and eighth notes. The notation includes various rhythmic values and dynamic markings.

Piano accompaniment for the first system, featuring a melody in the right hand and a bass line in the left hand with triplets.

S. A. **სუბრიტო**
Хор

T. B.

92 *fff* (Crying) *gliss.*

♯! A!

fff *gliss.*

Vocal staves for Soprano Alto (S. A.) and Tenor Bass (T. B.). The Soprano Alto part includes the instruction "92" and "fff" (fortissimo), followed by a glissando. The Tenor Bass part also includes "92" and "fff", followed by a glissando. The lyrics "(Crying)" and "♯! A!" are written between the staves.

92

fff

fff

Piano accompaniment for the second system, featuring a melody in the right hand and a bass line in the left hand with triplets and dynamic markings.

93

Adagio

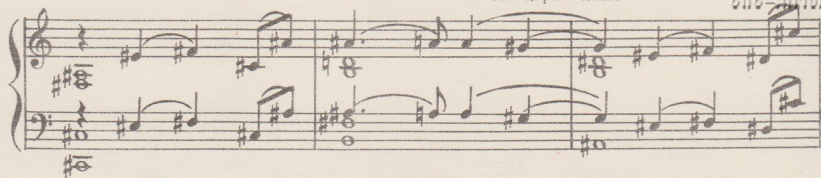
Coda

(სცენაზე სიღრმეში გამოჩნდება მყინვარი)
(В глубине сцены появляется ледяной Казбек)

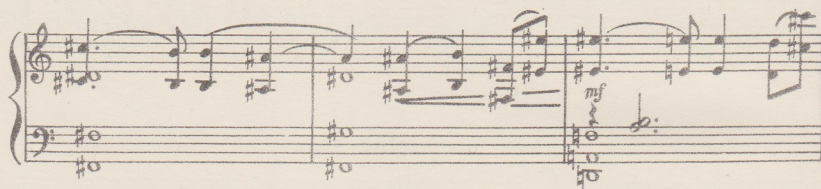

მკითხველი: სადაც დიდებულ მთასა მყინვარსა
 Чтец: Там где царит лишь

ეროვნული
 ბიბლიოთეკა

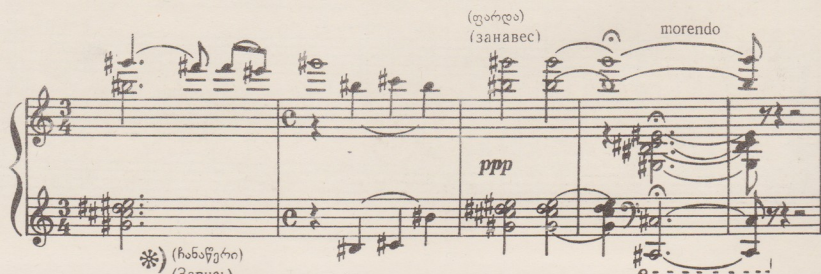
ორბნი, არწიენი ვერ შეგებიათ, უწინდელ დროში ლეთისა მოსავსა
 ледяной Казбек, куда орлы не могут долететь.

გამოუქვებათ იქ მონასტერი და იმ ყინულში გათხრილ ლეთის ტაძარს
 монахи среди вечных льдов в славу божью вырубил скит

ბეთლემს უწოდებს დღესაცა ერი.
 и нареченный Вифлеемом он до наших дней в народе знаменит.

მხატვარი **ი. ასკურავა**
Художник **И. АСКУРАВА**

გამომშვ. დ. სეფიაშვილი
Выпуск. Д. Сепиашвили

ხელმოწერილია დასაბეჭდად 20/X11-75 წ.: ქაღალდის ზომა 60x90;
შეკვეთის № 3069; ფორმათა რაოდ. 14,5; ტირაჟი 350;

Подписано к печати 20.XI.75 г; Форм. бумаги 60x90.
заказ № 3069; колич. форм 14,5; тираж 350.

საქ. სსრ მეცნ. აკადემიის სტამბა, თბილისი, 380040, ვუტუზოვის ქ., 19
Типография АН Груз. ССР, Тбилиси, 380060, ул. Кутузова, 19

№ 21/5

ფასი 2 მან. 61 კპ.
Цена 2 руб. 61 коп.